

Aanwinsten

1 juni 1956 — 1 januari 1957*

AFDELING SCHILDERIJEN

J. A. Knip (1777-1847), Place de la Concorde te Parijs, 1801. Legaat Jhr. W. A. van den Bosch te Doorn.

AFDELING BEELDHOUWKUNST EN KUNSTNIJVERHEID

BEELDHOUWKUNST

Bewening van Christus, eikenhout, afkomstig uit Boukoul (Gem. Swalmen). Kleef(?), omstreeks 1490. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

St. Eloy zittend voor een aanbeeld, waarop hij een kelk smeedt, eikenhout.

Nederlands (Antwerpen?), omstreeks 1565.

Jachtmes en vork met ivoren heften, waarin vechtende dieren gesneden zijn.

Duits, omstreeks 1670.

ZILVER

Gouden horloge met in drijfwerk Christus en de Samaritaanse vrouw. Het werk van J. P. Kroese, op de binnenkast gedateerd 1753; de buitenkast gemerkt: Amsterdam, kl. leeuw, W (1756), meester-teken II.

ONEDEL METAAL

Twee paardjes, brons. West-Europa, begin XVe eeuw.

CERAMIEK

Schotel, veelkleurig, versierd met een Madonna en Kind op het plat binnen een rand met zgn. schaakbordmotief in blauw.

Noord-Nederlands aardewerk, einde XVIe eeuw.

Bordje, veelkleurig, versierd met granaatappels en bladeren binnen een rand met zgn. schaakbordmotief in blauw.

Noord-Nederlands aardewerk, begin XVIIIe eeuw.

Schotel, veelkleurig, versierd met een Madonna en Kind binnen een Wan-li rand in blauw.

Noord-Nederlands aardewerk, 1e kwart XVIIIe eeuw.

*) De vorige lijst van aanwinsten verscheen in Nr. 3 van de 4e jaargang (blz. 83). Deze liep over het tijdvak van 1 juni 1955-1 juni 1956.

Schotel, veelkleurig, versierd met een vliegende putto binnen een rand met aigretten.

Noord-Nederlands aardewerk, 1e kwart XVIIIe eeuw.

Bordje, veelkleurig, versierd met de letters i h s, opgegraven te Purmerend. Waarschijnlijk Noord-Nederlands aardewerk, omstreeks 1600.

Geschenk van de Heer J. R. Schulein te Amsterdam.

MEUBELN

Ringendoosje van eikenhout, overtrokken met gestempeld leer.

Zuid-Nederlands, 1e helft XVIIIe eeuw.

Verguld bronzen klokje. Naast het uurwerk een zittende vrouwenfiguur de 'Voorzichtigheid' voorstellend.

Klokje Frans. Uurwerk getekend R.L. Cresp à Amsterdam, omstreeks 1780.

Kist met leer overtrokken en versierd met koperen beslag. Bol deksel.

Noord-Nederlands, 2e helft XVIIe eeuw.

Legaat C. Tromp van Holst te Amsterdam.

Stoel van Indonesische houtsoort met halfronde rug, versierd met rocaille-voluten.

Indonesisch, omstreeks 1750.

Legaat Jhr. W. A. van den Bosch te Doorn.

Bavelaar van ivoor en parelmoer, voorstellende een patricierswoning met tuin. Gesigneerd avm.

Nederlands, omstreeks 1750.

Legaat Jhr. W. A. van den Bosch te Doorn.

Kastje met opzetstuk, belijmd met mahoniehout.

Nederlands, omstreeks 1780.

Legaat J. C. Kerkmeyer te Hoorn.

De volgende voorwerpen overgedragen door de Rijksgebouwendienst te 's-Gravenhage:

Wit geschilderde houten portiek met bekroning gevormd door putti omgeven door acanthusblad. Gedateerd 1687. Afkomstig uit het voormalige gebouw der Raad van State aan het Binnenhof te 's-Gravenhage.

Dergelijke bekroning afkomstig van hetzelfde gebouw.

Wit met goud geschilderde schoorsteenboezem. Nederlands, omstreeks 1750.

Verguld houten spiegellijst.

Nederlands, omstreeks 1780.

TEXTIEL

Wandtapijt met de voorstelling van 'La Foire' uit de Tenture chinoise naar François Boucher.

Manufacture de Beauvais, omstreeks 1750.

Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop. Zie Afb.

Wandtapijt met de voorstelling van de maand April. Uit een serie der twaalf maanden.

Brussel, 2e kwart XVIe eeuw.

Groen fluwelen tasje versierd met in zilverdraad en zijde uitgevoerd borduurwerk. XVIIIe eeuw.

Twee tafellakens van linnen damast met jachtvoorstellingen. XIXe eeuw.

Wandtapjijt met de voorstelling van 'La Foire' uit de 'Tenture chinoise' naar François Boucher, omstreeks 1750

BR-1956-62

Geschenk van Mevrouw M. van Rijkevorsel-Freijn von Fürstenberg te Berlicum (N.B.).

Geborduurde zakdoek. XIXe eeuw.

Geschenk van Mevrouw L. M. M. C. Terlet-Einthoven te Amsterdam.

NEDERLANDS MUSEUM VOOR GESCHIEDENIS

Voedseluitdeling na de opheffing van het beleg van Leiden, 3 October 1574. Schilderij door Otto van Veen.

Porceleinen fles beschilderd met toespelingen op de windhandel, in het bijzonder die te Hoorn in 1720. Japans, de beschildering wellicht Europees.

Vier tekeningen door Jan Brandes, voorstellende: een Compagnies-ambassade bij de vorst van Candy, twee gezichten op Colombo en een gezicht op fort Kraganoor bij Cochin.

Borstbeeld van koning Willem II als prins van Oranje. Wit marmer. Door C. Bozet, 1826.

Portret van koning Karel I van Engeland. Tekening door J. Faber.

Geschenk van Kunsthandel D. A. Hoogendijk te Amsterdam.

Gouden plaque ter nagedachtenis aan gouverneur-generaal Jacob Mossel, overleden te Batavia in 1761, Bataviaans werk, en gouden penning op dezelfde, door J. G. Holtzhey, 1760.

Geschenk van Mevrouw A. Gravin von der Goltz-Brantsen te Arnhem.

Geëmailleerd gouden keten van de Orde van Sint Michiel, vereerd door koning Lodewijk XIV van Frankrijk aan Cornelis Lampsins in 1662. Hierbij de oude, met leliën gedecoreerde doos, een geëmailleerd gouden draagkruis, het op perkament geschreven diploma van de verheffing van Lampsins tot baron van Tabago, het bijbehorend Koninklijke grootzegel in bruine was, een grote zilveren zegel-dooz met gegraveerd wapen en een zilveren foudraal voor het diploma, vervaardigd door Nicolaas Loockemans te 's-Gravenhage.

Alles legaat Jhr. W. A. van den Bosch te Doorn.

Napoleon en zijn staf. Schilderij door H. Vernet. Legaat Jhr. W. A. van den Bosch te Doorn.

De soldaat der grenadiers Van der Beijl. Waterverftekening, omstreeks 1825.

Geschenk van Mevrouw H. W. Burgerhout-Walop te Amsterdam.

Marmerkleurig beschilderd houten voetstuk behorende bij het houten beeld van prins Willem II. XVIIe eeuws werk.

Overgedragen door de Rijksgebouwendienst te 's-Gravenhage.

PRENTENKABINET

TEKENINGEN.

Pieter Aertsen, Twee aaneensluitende ontwerpen voor de vleugels van een altaar met de voorstellingen van Abraham en Melchisedech en de verzameling van het Manna.

Rood krijt, pen en penseel met grijze was.

Geschenk van de heer L. Franklyn te Londen.

A. Beerstraten, Het Huis Honselaersdijk en omgeving over het voorplein te zien. In verso gesigneerd. Potlood en aquarel.
Geschenk van de Heer H. N. Israël te Amsterdam.

Claes Molenaar, Schaatsenrijders en sleden voor een stadswal. Penseel en bruine inkt. Coll. Lawrence, Woodburn, Abbot en Gigoux (als Jan Molenaar).

A. van Ostade, Staand boertje. Aquarel.

Rocho van Veen, 1682, Een woerd van een pijlstaart-eend. Potlood en waterverf.

A. Mauwe, 1855, Twee ovale landschapjes. Penseel en waterverf op perkament.

—, Twee landschappen met kudde. Zwart krijt en houtskool.

J. Weissenbruch, De Waterpoort te Leerdam, voorstudie voor het schilderij in het Rijksmuseum. Potlood en aquarel.

J. Toorop, Portret van zijn echtgenote, zittend in een leunstoel en dromend over haar lectuur. Houtskool, pastel en potlood.

W. B. Tholen, Bij de lamp; een dame en een heer in gesprek aan een tafel. Aquarel.

—, De vijver op Ewijkshoeve. Houtskool.

—, Spelende kinderen in de Scheveningse bosjes. Zwart krijt en pastel op bruin papier.

—, Twee portretstudies van meisjes Arntzenius en studies van een maltezer leeuwte. Zwart krijt.

G. W. Dijsselhof, Vier circusschetsen. Zwart krijt.

—, Drie decoratieve ontwerpen. Zwart krijt met waterverf en pastel.

Kees Verwey, Portretten-reeks genaamd '30 × 1', t.w. dertig variaties op het wezen van den dichter Anthony Kok. Houtskool op papier in verschillende tinten.

F. H. Abbing, vijf en veertig tekeningen naar landschap en figuur, de laatste merendeels uit het familieleven van den kunstenaar.
Geschenk van Mevrouw A. C. Abbing-Gouda.

J. Palma il Vecchio, Kop van een mannelijke heilige, naar links. Zwart en wit krijt op blauw papier.

Perin del Vaga, Ontwerp voor een in hout gesneden schommelwieg. Pen en penseel.

D. Pasignano, Staand mannelijk naakt. Rood krijt.

Venetiaanse school, XVIIe eeuw, Studieblad. Zwart en wit krijt op blauw papier.

F. Barbieri, gen. Il Guercino, Manskop. Penseel.

B. Nazzari, Portret van Luigi Sormani, proto-notario apostolico. Zwart en wit krijt op blauw papier.

G. Gandolfi, Twee studiebladen met caricaturale koppen. Pen en penseel.

P. L. Ghezzi, Caricatuur-portret 'M. le Commandant de Mongoutier'. Pen.

G. B. Bison, Zes zwevende engelen, die bloemenkransen dragen. Potlood en pen. Coll. Politzer.

J. Bellange, Een veldheer te paard. Pen en potlood.

E. Delacroix, Bosgezicht, 14 mei 1858. Potlood.

Ch. Daubigny, Twee landschapsschetsen. Rood en zwart krijt.

Et. de Lavallée-Poussin, Achttien studies naar schilderijen, antieke beelden, ornamenten en vier landschapsstudies uit de Romeinse Campagna. Zwart en rood krijt en penseel.

D. A. Baron de Sandoz Rollin, Een en dertig schetsen van het landleven in de omgeving van een manoir in de buurt van Neufchâtel. Potlood, pen en penseel.

A. Rodin, Studieblad met twee vrouwelijke naakten. Potlood en waterverf.

A. Derain, Staand vrouwelijk naakt. Potlood.

E. Vuillard, Voorstudie voor de litho 'A travers champs'. Aquarel en pastel op calqueerpapier.

Utagama Hiroshige, Avondregen over Karasaki, studie voor de houtsnede. Penseel en O.I. inkt.

PRENTEN

Anoniem Nederlands, 1555, Zinneprent op de vrouw met de broek, Houtsnede met de hand gekleurd.

Jan van de Velde, Vier schepenprenten uit een serie van waarschijnlijk zes prenten, waarvan er twee door Franken-van der Kellen beschreven zijn. Ets.

Isabel van Meckenem, Christus als man van Smarten met zijn wapenschild. Gravure.

—, Johannes de Evangelist naar de Meester E. S. Gravure.

Louis Corinth, Geslachte varkens. Droge naald.

—, Zelfportret met naakt. Droge naald.

Leopold von Kalckreuth, De zuster van de kunstenaar, 1896. Ets.

—, De dochter van de kunstenaar. Ets.

M. Liebermann, Badende jongens. Lithographie.

L. Gaultier, Henri IV en zijn familie. Gravure.

Fr. Janinet, De Villa Sachetti te Rome naar Hubert Robert. Kleurenaquatint.

J. L. Forain, Le Café de la Nouvelle Athènes. Ets.

A. Maufra, Bretons kustlandschap. Ets.

P. Serusier, Koopvrouw achter een stalletje. Litho in twee kleuren.

Henri Rivière, La Tour Eiffel. Kleurenhoutsnede.

Angelo Falconetti, Landschap met Hermes en Apollo. Ets.

Giovanni Battista Piranesi, Drie bladen uit de Carceri. Ets, eerste staat.

James Mc Neil Whistler, The embroidered curtain. Ets, onbeschreven staat.

Geschenk van Miss R. Birnie Philip, London.

Vijf delen van een topografische atlas, die samengesteld werd in het begin van de XVIIIe eeuw, waarschijnlijk te Amsterdam, waarvan drie delen met prenten van franse steden, één deel Spanje en Portugal en één deel Italië. De delen betreffende Frankrijk zijn vooral van groot belang door een aantal grote profielen in de trant van Cl. J. Visscher, waarvan enige tot nu geheel onbekend waren.

De zeer omvangrijke aankoop van Japanse prenten uit de verzameling Ferd. Liefstinck wordt elders in dit nummer beschreven. Als geschenk werden van

den Heer Ferd. Lieftinck ontvangen de volgende surimono:

Yashima Gakutei, Blad uit de serie: voorbeelden van kinderliefde.

—, Blad voor de Honchoclub; golven met maan.

Totoya Hokei, Keizer Gensō ontmoet zijn betreurde gemalin.

—, Osho-sennin ontvangt een brief van Choyo Soshi. Beide uit de serie: Kwa-cho-fū-getsu.

Katsushika Hokusai, Bonseki met scherm.

—, Twee hofdames bij een kooi met een papagaai. Beiden uit de serie: Schelpenspel der Genrokudichters.

Kubo Shumman, Kikvors in een beek.

—, Witte olifant op een kussen.

—, Afbeelding van een mochi-stampende haas bevestigd aan een stok met gohei.

Keisai Eisen, Lezende geisha steunend tegen een samisen.

Geschenk van dr. J. A. Bierens de Haan Totoya Hokkei. Blad uit de serie: Ka-emban tsuzushi.

BRUIKLENEN

Rembrandt (1606-1669), Tobias en Anna met het bokje, 1626. Bruikleen van Baronesse Bentinck-Baronesse Thyssen Bornemisza te Parijs.

Rembrandt (1606-1669), Zelfportret als apostel Paulus, 1661.

Bruikleen van Mevrouw J. G. de Bruyn-van der Leeuw te Muri.

Vier Lodewijk XVI kandelaars en twee kandelabers. Gemerkt: Rotterdam, kl. leeuw, I (1790/91), meester-teken G. K.

Bruikleen van de Remonstrants Gereformeerde Gemeente te Amsterdam.

Summaries

THE LIEFTINCK COLLECTION OF JAPANESE PRINTS ACQUIRED FOR THE PRINTROOM, BY J. Q. VAN REGTEREN ALTEÑA.

The few Japanese prints which the Printroom owned since long, were neither numerous nor important enough to deserve the title of a collection, in spite of occasional additions made during the preceding years.

237 Prints chosen by Mr. F. Lieftinck for their intrinsic beauty and representative for the entire development from Moronobu to Hiroshige, will form the basis of another section in the collections of the Printroom.

These prints are also welcome as a completion of the Museum of Eastern Art now in the same building, which did not include prints in its program. The acquisition could be made thanks to considerable financial support from the Rembrandt Society and the assistance of the Minister of Fine Arts, Education and Sciences.

One of the main virtues of the entire set is the high quality of all the impressions and the careful choice of the specimens ranging from the Primitives to Sharaku and Utamaro and the late triptychs of Hiroshige.

In the brief account preceding a list of the Masters represented, with the number of prints by each of them included in the Lieftinck-collection, the older tradition from which the Ukiyo-e School originated is touched upon.

TWO PORTRAITS BY LOUIS TOCQUÉ, BY A. STARING

The author publishes two portraits by Louis Tocqué recently acquired by the Rijksmuseum. The portraits may be identified as those of the brothers Isaac and Arnoldus van Rijneveld, both members of an Amsterdam family of jewellers who had close relations with Paris. The portrait of Arnoldus van Rijneveld is signed 'L. Tocqué pinxit 173 . .' and appeared at the Paris Salon of 1738. A year before a third portrait showing a member of the same family (probably that of Benedictus van Rijneveld) had been sent to the Salon by Tocqué.

A RELIEF OF VAN DER SCHARDT ACQUIRED BY THE RIJKSMUSEUM, BY J. LEEUWENBERG

The acquisition by the Rijksmuseum of a painted clay relief of a bust by van der Schardt (fig. 4.) and the exhibition 'The Triumph of Mannerism' held in the museum, were the reasons for the further discussion of the life and some of the works by this sculptor, who was born at Nijmegen and is hardly known in the Netherlands. The portrait of the master bij Neufchatel, known from the catalogue of the Nuremberg collector Paul Praun, was rediscovered in the villa Miramare near Trieste and is here reproduced for the first time. (fig. 1.)

The inscription on the frame 'Jan George van der Scharf' was also used by another Netherlandish painter, Hans Hofmann, and gave cause for changing his name, which always appeared in art literature as Johann (Jan) Gregor van der Schardt, into Jan Jorisz.(oon), because 'Gregor' occurs extremely seldom in the records. The two tondi of William Imhoff and one of Paul Praun in the Germanisches National-Museum, which are little known in art literature, are also discussed. In the author's opinion the Mercury (fig. 7.) at Stockholm can certainly not be considered as a version of the much smaller one in Vienna, as Peltzer and Planiscig supposed. He insists upon the Dutch character of Jan Jorisz. van der Schardt and wonders whether Van der Schardt can have influenced the work of Hendrick de Keyser.